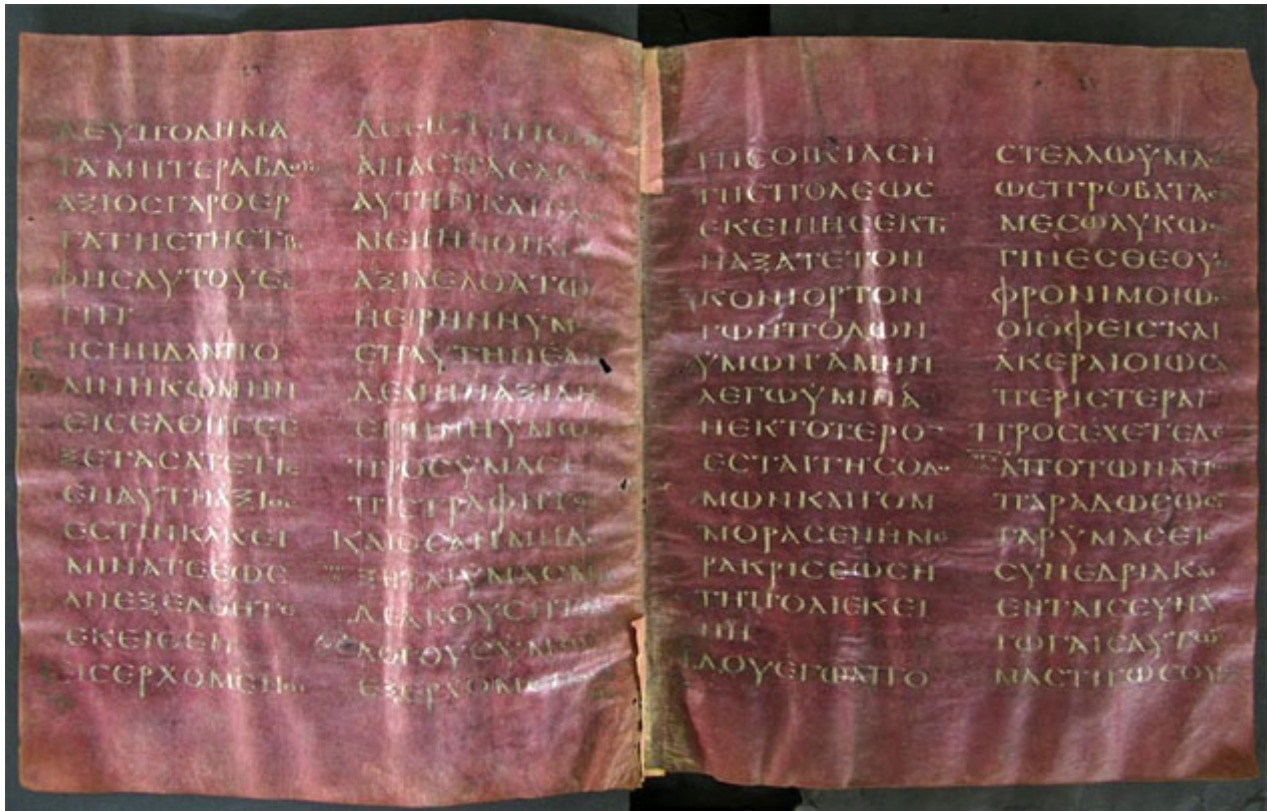
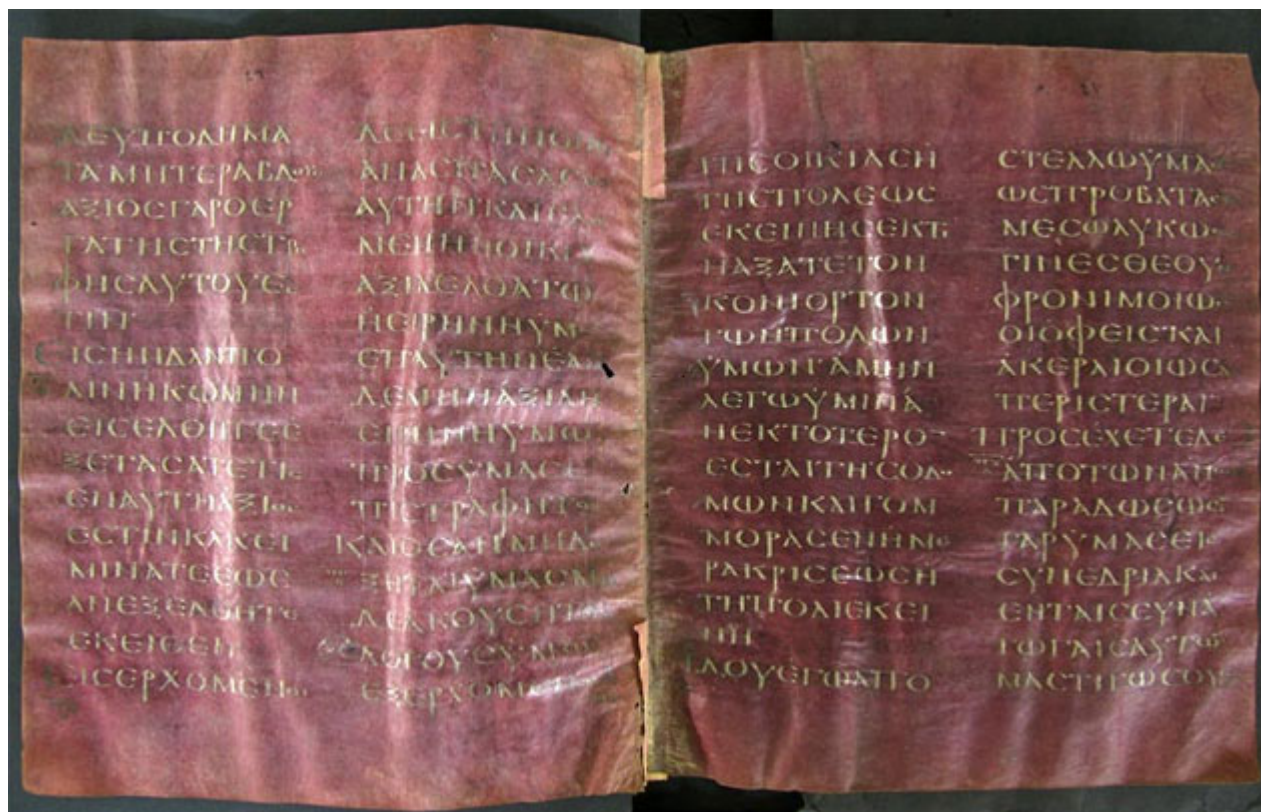

Ο πορφυρός κώδικας με τα ασημένια γράμματα στο Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την ιστορία του κειμένου της Κ. Διαθήκης παρουσιάζουν οι τέσσερις πορφυροί κώδικες του 6ου αιώνα. Πρόκειται για τους μόνους γνωστούς πορφυρούς κώδικες της Κ. Διαθήκης, γραμμένους στην ελληνική γλώσσα. Πρώτος και φημισμένος κώδικας είναι ο N (022) = codex purpureus Petropolitanus, του 6ου αιώνα, με ασημένια γράμματα. Από την πολυτέλεια της κατασκευής του και τη μεγαλοπρέπεια της εμφανίσεώς του συμπεραίνουμε ότι πρόκειται για αυτοκρατορικό κώδικα, που είτε τον χρησιμοποιούσε ο ίδιος ο αυτοκράτορας, είτε τον προσέφερε ως δώρο κάπου.

Είναι σημαντικό να αναφέρουμε ότι ο Μ. Κωνσταντίνος το 331 είχε παραγγείλει στο εργαστήριο του Ευσεβίου Καισαρείας 50 κώδικες, για να τους δωρήσει σε ισάριθμες Εκκλησίες. Δύο από αυτούς, του Μ. Κωνσταντίνου, σώζονται μέχρι σήμερα και είναι οι περίφημοι κώδικες Σιναϊτικός και Βατικανός

Δεύτερος πορφυρούς κώδικας είναι ο Ο (023) = Sinopensis. Προέρχεται από την Σινώπη και βρίσκεται στο Παρίσι. Τρίτος είναι ο σ' (042) = Rossaniensis, που βρίσκεται στο Rossano της Ιταλίας, σπουδαία Ελληνική πόλη επί βυζαντινής εποχής. Περιέχει τα ευαγγέλια του Ματθαίου και του Μάρκου και είναι γραμμένος με ασημένια γράμματα, πλην των τριών πρώτων στίχων κάθε ευαγγελίου, που είναι γραμμένοι με χρυσά γράμματα. Τέταρτος πορφυρούς κώδιξ είναι ο Φ (043) = Beratinus, που βρίσκεται στο Βεράτιο της Αλβανίας και περιέχει τα 4 ευαγγέλια.

281
ΑΥΤΟΝ ΕΟΥΝΗ
ΤΗΝ ΑΣΤΕΡΙΑΝ
ΠΡΟΤΟΥ ΘΕΟΥ
ΕΝΙ ΕΟΥ ΚΗΛΑΙ
ΨΗΚΕΙΤΟ ΤΟ
ΤΕΛΑΧΕΙΤΟΝ
ΥΜΗΝ ΟΤΙ ΚΑΙ
ΕΘΡΑΚΑΤΕ ΚΑΙ
ΚΑΙ ΟΥΤΕΙΣ
ΕΤΕΙ ΤΑΙΣ
ΤΑΙΣ ΑΙΔΕΟΝ
ΝΟΙΟΤΗΤΑΙΣ
ΝΟΙΕΙΤΑΙ
ΤΟΙΣ ΕΧΘΟΙΟ
ΝΟΙΟΤΗΤΑΙΣ
ΟΥΝ ΕΚΕΙΝΑΙ

ΕΞΕΛΟΤΙΚΑΝ
ΕΣΕΝ ΚΑΛΟΝ
ΤΟΥ ΟΥΡΑΝΟΥ
ΟΥΧ ΨΗΚΕΙΤΟ
ΤΟ ΕΚΕΙΝΑΙ
ΕΜΟΝ ΚΑΛΑΙ
ΕΒΑΙΝΑΙ ΤΑ
ΤΑΙΣ ΑΙΔΕΟΝ
ΝΟΙΟΤΗΤΑΙΣ
ΤΟΥΤΟ ΕΚΕΙΝΑΙ
ΤΑΙΣ ΑΙΔΕΟΝ
ΤΑΙΣ ΑΙΔΕΟΝ
ΤΑΙΣ ΑΙΔΕΟΝ
ΤΑΙΣ ΑΙΔΕΟΝ
ΤΑΙΣ ΑΙΔΕΟΝ

Την ευκαιρία να θαυμάσουν ένα Φύλλο Ευαγγελίου από τον πορφυρό κώδικα ο Ν (022) (codex purpureus Petropolitanus) που χρονολογείται τον 6ο αι., θα έχουν οι επισκέπτες του Μουσείου Βυζαντινού Πολιτισμού Θεσσαλονίκης.

Ο κώδικας «διαμελίστηκε» για πρώτη φορά ίσως στα χρόνια των Σταυροφοριών. Το μεγαλύτερο μέρος του παρέμεινε στο Σαμουρσακλί της Καππαδοκίας ως το 1896, οπότε αγοράστηκε από τον τσάρο Νικόλαο Β΄ και κατέληξε στην Αγία Πετρούπολη. Ένα φύλλο, όμως, κρατήθηκε στο Σαμουρσακλί ως ενθύμιο και μεταφέρθηκε στην Ελλάδα το 1922 από οικογένεια προσφύγων, από τους οποίους το αγόρασε η Αρχαιολογική Υπηρεσία το 1966 και φυλάσσεται σήμερα στη μόνιμη έκθεση του Μουσείου.

Βασίλειος Χάδος